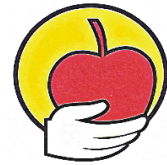

OSNOVNA ŠOLA LESKOVEC PRI KRŠKEM

8273 Leskovec pri Krškem, Pionirska 4, tel.: 07 490 40 60, tel./fax: 07 490 40 63

Vzgojni načrt

Šolsko leto 2020/21

Leskovec pri Krškem, september 2020

Kazalo

1. Uvod.....	2
2. Vizija OŠ Leskovec pri Krškem	3
3. Vrednote, na katerih temelji vzgojno delovanje naše šole.....	3
4. Podatki za oblikovanje vzgojnega načrta	3
5. Evalvacija vzgojnega načrta za šolsko leto 2019/2020	3
6. Prioritete v šolskem letu 2020/2021	6
6.1. Formativno spremljanje v podporo vsakemu učencu.....	6
6.2. Dobri odnosi za boljše učenje.....	7
7. Načela, po katerih bomo vzgojno delovali	9
7.1. Načelo spoštovanja učencev in vzajemnega spoštovanja	9
7.2. Načelo omogočanja aktivnega sodelovanja učencev	9
7.3. Načelo proaktivnega oziroma preventivnega delovanja	9
7.4. Načelo sodelovanja s starši in usklajenosti pristopa šole in staršev	10
7.5. Načelo združevanja pravic, odgovornosti in pravil.....	10
7.6. Načelo spodbujanja samonadzora in samodiscipline	11
7.7. Načela strokovne avtonomije, usklajenosti vzgojnih dejavnikov in doslednosti	11
7.8. Načelo osebnega zgleda	11
8. Vzgojne dejavnosti	12
8.1. Proaktivne in preventivne vzgojne dejavnosti.....	12
8.2. Pohvale učencem	13
8.3. Vrste vzgojnih ukrepov	14
8.4. Protokol ob zaznavi med vrstniškega nasilja	15
9. Svetovanje in sporazumno reševanje medsebojnih problemov in sporov	17
9.1. Svetovanje.....	17
9.2. Restitucija in mediacija	18
9.3. Mediacija – postopek izvajanja na šoli.....	19
10. Kako bomo spremljali izvajanje vzgojnega načrta	20
11. Sprejem vzgojnega načrta	20

1. Uvod

Na podlagi Zakona o osnovni šoli (Ur. L. 102/07, 2.člen) so cilji osnovnošolskega izobraževanja:

- zagotavljanje splošne izobrazbe vsemu prebivalstvu,
- vzpodbujanje skladnega, spoznavnega, čustvenega, duhovnega in socialnega razvoja posameznika,
- razvijanje pismenosti ter sposobnosti za razumevanje, sporočanje in izražanje v slovenskem jeziku, na območjih, ki so opredeljena kot narodnostno mešana, pa tudi v italijanskem oziroma madžarskem jeziku,
- vzpodbujanje zavesti o integriteti posameznika,
- razvijanje zavesti o državni pripadnosti in narodni identiteti in vedenja o zgodovini Slovenije in njeni kulturi,
- vzgajanje za obče kulturne in civilizacijske vrednote, ki izvirajo iz evropske tradicije,
- vzgajanje za medsebojno strpnost, spoštovanje drugačnosti in sodelovanje z drugimi, spoštovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin in s tem razvijanje sposobnosti za življenje v demokratični družbi,
- doseganje mednarodno primerljivih standardov znanja in pridobivanje znanj za nadaljevanje šolanja,
- pridobivanje splošnih in uporabnih znanj, ki omogočajo samostojno, učinkovito in ustvarjalno soočanje z družbenim in naravnim okoljem in razvijanje kritične moči razsojanja,
- razvijanje in ohranjanje lastne kulturne tradicije,
- seznanjanje z drugimi kulturami in učenje tujih jezikov,
- omogočanje osebostnega razvoja učencev v skladu z njihovimi sposobnostmi in zakonitostmi razvoja,
- razvijanje nadarjenosti in usposabljanje za doživljanje umetniških del in za umetniško izražanje in
- oblikovanje in spodbujanje zdravega načina življenja in odgovornega odnosa do naravnega okolja.

2. Vizija OŠ Leskovec pri Krškem

Naša vizija je postati šola, kjer gradimo demokratične medosebne odnose in razvijamo strpnost do drugačnih. V sodobno opremljeni in urejeni šoli, ki se povezuje z okoljem, želimo s poudarkom na raziskovalnem pristopu, upoštevajoč potrebe posameznika, razvijati kritično mišljenje in tako učence opremiti s kvalitetnim znanjem in spretnostmi za nadaljnje izobraževanje in za življenje.

3. Vrednote, na katerih temelji vzgojno delovanje naše šole

Iz ciljev osnovne šole in vizije šole izhajajo naslednje vrednote:

- **Urejenost** – urejenost šole in šolske okolice in skrb za vsakega posameznika, da pripomore k uresničevanju te vrednote
- **Demokratični odnosi** – ta vrednota zajema poleg vključevanja učencev, staršev in vseh zaposlenih v mehanizme odločanja tudi spoštljive odnose in konstruktivno reševanje konfliktov
- **Strpnost** – sprejemanje drugačnosti
- **Individualizacija** – skrb za vsakega posameznika in prilagajanje nalog razvojni stopnji posameznika
- **Kvalitetno znanje** – aktivno znanje, raziskovalni pristop
- **Spretnost kritičnega mišljenja**
- **Spretnosti za nadaljnje izobraževanje in vseživljenjsko učenje**
- **Spretnosti za življenje** – socialne veščine
- **Sodelovanje z okoljem**

4. Podatki za oblikovanje vzgojnega načrta

Izhodišče za oblikovanje vzgojnega načrta za leto 2020/2021 je vizija šole, načela vzgojnega delovanja in evalvacija vzgojnega načrta za šolsko leto 2019/2020, ki je navedena v nadaljevanju.

5. Evalvacija vzgojnega načrta za šolsko leto 2019/2020

Vzgojno delovanje na Osnovni šoli Leskovec pri Krškem temelji na načelu sodelovanja, skupnega reševanja nastalih težav, dogovarjanja, odgovornosti, zavzetosti za vsakega posameznika, načelu zaupanja in varnosti.

Pri vzgojnem delovanju šole si najbolj prizadevamo, da bi učence naučili odgovornosti (do sebe, do drugih, do šolskega dela) in samostojnosti. Da bi učenci znali živeti sami s seboj in z drugimi, si jih prizadevamo naučiti asertivne in konstruktivne komunikacije. Učimo jih, da znajo prepoznati svoje potrebe, čustva, znajo spoštljivo in obenem odločno

povedati kaj jih moti, kaj želijo in se postaviti zase tako, da ne ogrožajo pravic drugega in prevzemajo odgovornost za svoje reakcije in vedenje.

Na šoli si vedno znova prizadevamo bolj okrepiti sodelovanje in zaupen ter odprt odnos s starši kot pomembnimi soustvarjalci pri vzgoji otrok.

Za doseganje ciljev osnovne šole in uresničevanje vzgojnega načrta je šola izvedla :

VZGOJNE DEJAVNOSTI ŠOLE (PROAKTIVNE, PREVENTIVNE DEJAVNOSTI)

Strokovni delavci so v sodelovanju s strokovnimi delavci zunanjih institucij namenili veliko časa preventivnemu delovanju.

Izvedene so bile naslednje dejavnosti:

- izvajanje šolske mediacije v konfliktih med učenci,
- izvedba predavanj za učence o zdravem preživljanju prostega časa, varni rabi interneta.,
- cap program,
- proaktivno delovanje v sklopu razrednih ur,
- pedagoška konferenca na temo med vrstniškega nasilja.

SVETOVANJE IN USMERJANJE

Usmerjanje in svetovanje smo izvajali v okviru ur oddelčnih skupnosti, pogovornih ur in ob sprotnem reševanju problemov in drugih priložnostih. Izvajali smo ga vsi strokovni delavci, še posebej šolska svetovalna služba.

VZGOJNI UKREPI

Vzgojni ukrepi so bili uporabljeni kadar učenec, ki je storil kršitev šolskih pravil, ni bil pripravljen sodelovati pri reševanju nastalega problema in so bile predhodno izvedene vse druge vzgojne dejavnosti. Izvajanje vzgojnih ukrepov je povezano z nudenjem podpore in vodenjem učenca k spremembi neustreznega obnašanja. Pri tem so sodelovali učenec, starši in strokovni delavci šole.

Uporabljeni so bili naslednji vzgojni ukrepi:

- povrnitev škode oz. restitucija
- začasni odvzem naprav-mobilnih telefonov,
- pisno opozorilo razrednika,
- odstranitev od pouka,
- začasna menjava oddelka.

VZGOJNEI OPOMINI

Za 5 učencev vzgojni ukrepi niso bili učinkoviti, zato so jim bili izrečeni vzgojni opomini. Vzgojni opomini so bili izrečeni zaradi ponavljajočih in težjih kršitev (večkratno moteče vedenje pri pouku in onemogočanje izvedbe le-tega, neopravičeno izostajanje od pouka, verbalno in fizično nasilje nad vrstniki, groženj, prihajanje v šolo brez potrebščin, spolno nasilje, ogrožanje varnosti sošolcev, verbalno nasilje.

PREDNOSTNI NALOGI V ŠOLSLEM LETU 2019/2020:

- **USPEŠNO SODELOVANJE S STARŠI**

Ukvarjali smo se z osebnimi cilji, pri čemer je vsaka članica skupine opredelila osebni cilj dela s starši in ga skušala realizirati.

Ideja za novo šolsko leto je bila, da vsaka članica tima načrtuje delo s starši in sicer ali bo kaj pri delu s starši spremenila in kaj, ali bo kaj nadgradila, dodala ali načrtuje kakšno novo obliko sodelovanja s starši; vse z namenom, da bi poglobili, obogatili, predrugačili obstoječe oblike sodelovanja s starši in morda ob koncu leta te oblike predstavili kolegom. Osebni cilji so bili delno realizirani, po eni strani nas je karantena primorala, da smo s starši nenehno sodelovali in se dogovarjali, na drugi strani pa vseh aktivnosti nismo mogli izvesti.

Pošiljali smo zanimivosti o sodelovanju s starši preko elektronske pošte, uredili kotiček za starše (članki, razstave) in napravili tablo, kjer smo obesili zanimivosti.

Na bele table pri izhodu v šolo smo obesili novosti s strani prometne ureditve in fotografije, kako je potrebno upoštevati nov prometni red, pravila na igrišču in vabila na RS poslali vsem staršem po elektronski pošti.

Vsi člani tima so dobili skenirano knjigo Uspešno sodelovanje s starši, ki je polna idej, kako lahko delujemo na omenjenem področju.

Izpostavili smo primere dobre prakse naših kolegov.

Nimamo še smerokazov.

Po koncu pouka smo staršem poslali anketo, s katero smo želeli izvedeti, kako je na njih vplivala drugačna zasnova pouka, ko nas je vse presenetilo delo na daljavo in karantena. Izsledki ankete so priloga tega poročila.

- **UVAJANJE FORMATIVNEGA SPREMLJANJA IN INKLUZIVNE PARADIGME**

Poleg ravnateljice v skupini deluje še 6 učiteljic. Želijo predvsem spodbuditi individualni razvoj učencev, izboljšati kakovost in trajnost znanja ter posodobiti didaktiko pouka. Seveda je potrebno učence spodbujati za aktivno vlogo v vseh fazah pouka, jih motivirati in spodbujati višje miselne procese, med vrstniško učenje. Kolegice so se med šolskim letom večkrat srečevale, delile svojo prakso.

NADALJNJE USMERITVE

Strokovni delavci si bomo prizadevali za ustvarjanje varnega okolja v šolskem prostoru, kjer se bo učence spodbujalo pri razvoju močnih področij in s tem dvigalo samozavest ter posredno tudi večjo uspešnost na učnih in drugih področjih. Nadaljevali bomo z učenjem socialnih veščin s poudarkom na asertivnosti, s konstruktivnimi strategijami reševanja konfliktov in spodbujali učence k odgovornemu vedenju.

Na pedagoški konferenci v novembru je bil podan protokol ob ukrepanju v primeru med vrstniškega nasilja, ki ga bomo v vzgojni načrt vnesli z novim šolskim letom.

Evalvacijo pripravila: Darja Pleterski, u.d.i.s.

6. Prioritete v šolskem letu 2020/2021

Na podlagi evalvacije vzgojnega načrta 2019/2020 in na podlagi prednostnih nalog, ki tudi sledijo viziji naše šole ter ostalih pobud, smo kot letošnje prioritete izbrali naslednje.

6.1. Formativno spremljanje v podporo vsakemu učencu

Šolski tim sestavljajo:

Tatjana Kerin, učiteljica matematike in vodja prednostne naloge

Karmen Ančimer Poteko, učiteljica kemije in biologije

Petra Zlatič, učiteljica razrednega pouka

Marjeta Košir, učiteljica slovenščine

Jasmina Mlakar, učiteljica razrednega pouka

Manja Voglar, učiteljica slovenščine

Dolgoročni cilji prednostne naloge je spodbuditi individualni razvoj učencev, izboljšati kakovost in trajnost znanja ter druge učne dosežke, ter tako posodobiti didaktiko pouka skladno s formativnim spremljanjem.

Cilji prednostne naloge:

- Spodbuditi razvoj šolske prakse in zagotoviti optimalen razvoj, učno uspešnost in izboljševanje dosežkov vseh učencev v skladu s pričakovanji, individualnimi potrebami in zmožnostmi učencev,
- Učence videti kot skupino različnih, izvirnih in edinstvenih posameznikov,
- Pozornost nameniti vsakemu učencu – v razredu videti in slišati vsakega izmed njih,
- Učencem zagotoviti aktivno vlogo pri izgradnji kakovostnega in trajnega znanja v vseh fazah učnega procesa,
- Zagotoviti razvoj odgovornega odnosa učencev do učenja – prevzem skrbi za učenje (sodelovanje učencev pri oblikovanju namenov učenja in kriterijev uspešnosti),
- Izboljšati odnose med učiteljem in učenci ter med učenci samimi,
- Spodbuditi med vrstniško sodelovanje in učenje (izmenjava znanja in izkušenj, medsebojna pomoč in podajanje povratnih informacij),
- Izboljšati motivacijo učencev za učenje in drugo šolsko delo,
- Spodbuditi razvoj višjih ravni mišljenja, inovativnost, ustvarjalnost, odgovornost in samoregulativnost učencev,
- Zagotoviti sproščeno vzdušje v razredu,
- Razvijati vključujoče, varno in spodbudno učno okolje, v katerem se učenci počutijo sprejete, vključene in imajo ustrezne pogoje za optimalni razvoj.

Načrtovane aktivnosti v šolskem letu 2020/21:

- Strokovna srečanja šolskega tima, ki učiteljem na šoli nudi podporo pri uvajanju FS,
- Mesečna strokovna srečanja učiteljev za izmenjavo izkušenj in medsebojno podporo pri uvajanju FS v učno prakso, ki ga vodijo člani tima,
- Strokovna srečanja/izobraževanja za celotni kolektiv učiteljev, kjer učitelji predstavljajo svoje izkušnje/znanje/prakso s področja FS ob strokovni podpori ZRSS v obliki svetovanja, predvideni datumi: 22.10., 14. 1., 25. 3., 27. 5., od 15h-17h,
- Kolegialne hospitacije, kjer učitelji oblikujejo manjše skupine z namenom spremljanja pouka in podajanja povratnih informacij.

Prav tako želimo nadgraditi zbirke dokazov o napredku in znanju učencev na osnovi:

- *pogovorov med poukom* (vprašanja, odgovori, intervjuji, okrogle mize, refleksije učencev, samovrednotenje ...)
- *opazovanj* (učencevo načrtovanje in izvajanje dejavnosti, delo učencev v skupinskih dejavnosti, ...)
- *izdelkov* (digitalne predstavitve: projekcija, spletna stran, fotografija, film, skladba; medijska orodja: časopis, reklama, prospekt, uvodnik, oglas, strip, poročilo, članek, reportaža; temeljna pisna besedila: spis, poročilo, pismo, novica, scenarij; vizualne predstavitve: stenska slika, plakat, diagram, oglasna deska, razstava, skica, grafični organizatorji; ustne in praktične predstavitve: eksperiment, dramatizacija, igra vlog, skladba, zapeta pesem, ...)

Vodja/koordinator prednostne naloge: Tatjana Kerin

6.2. Dobri odnosi za boljše učenje

Cilji:

- Opolnomočenje učiteljev za ustvarjanje vključujoče in podporne razredne klime.
- Zmanjševanje števila osamljenih učencev v razredu.
- Spodbujanje duševnega zdravja.
- Ustvarjanje vključujoče in podporne razredne klime pri vsaki uri pouka.
- Ustvarjanje in vzdrževanje konstruktivnih kolegialnih odnosov.

Oblike dela:

- Analiza stanja in končna evalvacija počutja in zaznavanja razredne klime z vprašalnikom
- Vodenje razreda in skupin z namenom ustvarjanja vključujoče klime, kjer so dopuščene napake (preko izobraževanja učiteljev in intervizijskih skupin)
- Izvajanje socialnih iger z učenci na razrednih urah, pri pouku in dnevih dejavnosti
- Mesečne delavnice za učitelje (četrtek, 13. 30, prostovoljna udeležba):

- Predlogi vsebin:
 - Namen in način uporabe socialnih iger, izzivi pri izvedbi (november)
 - Vključevanje izključenih učencev (januar)
 - Oblikovanje skupin pri skupinskem delu v razredu, kaj poveže učence v razred (marec)
 - Reševanje konfliktov, mediacija (maj)
- Intervizijska skupina za zainteresirane
- Govorilne ure za učence
- Informiranje sodelavcev pri delu z istimi učenci (razrednik – učitelj – učitelj PB – učitelj DSP)
- Oblikovanje razrednih aktivov
 - skupno načrtovanje razrednih ur in ostalih aktivnosti z oddelki
 - priprava nabora aktivnosti za ostale učitelje na šoli september – Dženi Melita (oktober – 4. in 9. razred, november – 3. in 8. razred, december – 2. in 7. razred, januar – 1. in 6. razred, februar – 5 in OPB, marec – aktiv DSP)

Tim:

- Vloga tima:
 - Obojestranska komunikacija z razrednimi aktivni, aktivni razrednikov
 - Identifikacija obstoječih dobrih praks
 - Identifikacija problemov in potreb
 - Oblikovanje nabora gradiv
- Sestava tima: Tina Macur, Ina Rožman, Klavdija Mirt, Simona Škvarč, Tatjana Longo, Mateja Lisec, Marko Hren, Miha Cerle, Katarina Jordan, Karmen A. Poteko, Polona Ž. Horvat, Bojana Abram, Katja Žibert, Dženi Rostohar, Melita Zagorc Vegelj
- Srečanja tima: na 2 meseca po 1 uro.

Gradiva:

- Prijazni učenci, prijazni razredi
- Etika in vrednote
- 10 korakov do boljše samopodobe
- Iskalci biserov
- Vključujoča šola – gradiva iz FSP
- Oblikovanje razredne klime

Vodji/koordinatorici prednostne naloge: Dženi Rostohar in Melita Zagorc Vegelj

7. Načela, po katerih bomo vzgojno delovali

7.1. Načelo spoštovanja učencev in vzajemnega spoštovanja

Navedeno načelo bomo izvajali s spodbujanjem strpnosti med učenci in s šolskimi pravili, ki bodo pripomogla k vzpostavljanju discipline ter spoštujejo otrokovo človeško dostojanstvo. Pri oblikovanju pravil sodelujejo učenci, starši in zaposleni. Glede na določila načela bo šola delovala v skladu spoštovanja učencev tudi v primerih vzpostavljanja discipline in kaznovanja.

7.2. Načelo omogočanja aktivnega sodelovanja učencev

Šolska skupnost

Na podlagi določil načela omogočanja aktivnega sodelovanja učencev je v šoli organizirana Šolska skupnost. Preko predstavnikov razredov v Šolski skupnosti lahko učenci sodelujejo pri odločanju o življenju in delu na šoli.

Oddelčna skupnost

Vsi učenci so vključeni v oddelčne skupnosti. Na začetku leta oddelčne skupnosti sprejmejo pravila delovanja in skupnega življenja. Oddelčne skupnosti se dobijo na razredni uri z razrednikom. Te ure so namenjene predvsem prenašanju informacij med učenci in učiteljem ter šolo in tudi povezovanju znotraj oddelčne skupnosti.

Otroški parlament

Učenci preko svojih predstavnikov razpravljajo o zanje aktualnih temah na nivoju oddelka, šole, občine in države. Sklepe in predloge predstavijo javnosti, odgovornim osebam in institucijam.

Pomembno so učenci vključeni tudi v primeru, ko kršijo šolska pravila, saj v postopku izbire vzgojnega ukrepa sodelujejo in sami iščejo način, kako bodo škodo, ki so jo povzročili s kršenjem pravila, tudi najbolje popravili.

7.3. Načelo proaktivnega oziroma preventivnega delovanja

Razredne ure v oddelkih od 4. do vključno 9. razreda so vsakih 14 dni. Del razrednih ur so tudi socialne igre in preventivne dejavnosti, ki razvijajo pozitivne medosebne odnose, gradijo medsebojno zaupanje. Učitelj te dejavnosti izvaja v sproščenem vzdušju in ima prostor in čas, da se družijo in pogovori z učenci.

Z vzpostavljanjem mediacije kot načina reševanja sporov želimo izboljšati in razvijati klimo, v kateri so dobri odnosi pomembni.

Na šoli organiziramo tudi dneve dejavnosti, ki so namenjeni pridobivanju znanj in razvijanju veščin za skladen razvoj osebnosti in humano vključevanje v skupnost.

Šola razvija in spodbuja uporabo aktivnih metod učenja in poučevanja. Učitelji uporabljajo učne metode, ki upoštevajo razvojne sposobnosti učencev. Prisluhnejo njihovim potrebam in jih skušajo upoštevati. Nivo zahtevnosti prilagajajo sposobnostim učencev. Spodbujajo uporabo aktivnejših metod učenja in poučevanja ter spodbujajo aktivno in ustvarjalno sodelovanje posameznikov. Za učence s posebnimi potrebami prilagajajo metode poučevanja, preverjanja in ocenjevanja.

7.4. Načelo sodelovanja s starši in usklajenosti pristopa šole in staršev

Šola se zaveda pomena in vpliva staršev in obratno, zato si prizadeva vzpostavljati tvorno sodelovanje s starši.

Starši lahko osebno ali pisno preko Sveta staršev in Sveta šole ter preko spleta podajajo predloge in osnutke pomembnih dokumentov, ki zadevajo življenje in organizacijo dela v šoli.

Učitelji imajo redne govorilne ure, dopoldan in popoldan po urniku. Učitelji imajo tudi telefonske številke staršev, ki so dosegljivi za redno informiranje o vedenju otrok. Na rednih roditeljskih sestankih šola obvešča starše o načinih izvedbe obveznega in razširjenega programa šole. Tako lahko tudi podajo svoja mnenja in sodelujejo pri odločanju. Organiziramo strokovna predavanja, namenjena boljšemu razumevanju in uresničevanju vzgojnih zmožnosti.

Šola redno obvešča o dogajanju na šoli in jih vabi na prireditve, srečanja in k drugim oblikam sodelovanja.

Posamezni oddelki in posamezni starši se lahko dogovorijo o posebnih oblikah sodelovanja v šoli v naravi, pri pouku ali kaj podobnega. Te dejavnosti se opredelijo v LDN šole ali v učiteljevem letnem delovnem načrtu za posamezni oddelek.

Šola občasno z iskanjem povratne informacije evalvira posamezne oblike sodelovanja s starši – po določenih roditeljskih sestankih, predavanjih za starše, da preveri njihovo zadovoljstvo in predloge za nadaljnje delo.

7.5. Načelo združevanja pravic, odgovornosti in pravil

Izhajanje iz temeljnih pravic in zavedanje pravic in odgovornosti vsakega člana je potrebno za strpno in učinkovito sobivanje.

Šola bo vzgajala učence v duhu medsebojnega spoštovanja pravic, kar posledično pomeni tudi spoštovanje drugih pravic in dolžnosti, ki iz tega izhajajo. Seveda pa se pri tem zavedamo, da se učenci razumevanja nekaterih konceptov šele učijo, zato bo spodbujala učenje le-teh in to učenje prilagajala starosti in sposobnostim razumevanja.

7.6. Načelo spodbujanja samonadzora in samodiscipline

Z nekaterimi strukturiranimi dejavnostmi šola spodbuja prevzemanje odgovornosti in razvija samostojnost pri učencih.

S posebnimi pristopi k reševanju problemov, kot sta svetovalni razgovor in mediacija, učitelji in učenci pomagajo kršiteljem videti problem in jih spodbujajo k iskanju ustrežnejših načinov reagiranja.

Tudi s pogostejšimi povratnimi sporočili, predvsem s pozitivnimi, ki se nanašajo na učenčevo vedenje in tudi osebnost, učitelji utrjujejo pozitivnejšo samopodobo. Prav tako dajejo učitelji učencem s povratnimi sporočili o neprimernem vedenju smernice o neprimernosti nekaterih in zaželenosti drugih vedenj.

7.7. Načela strokovne avtonomije, usklajenosti vzgojnih dejavnikov in doslednosti

Šola je pri svojem delovanju avtonomna, vendar se zaveda pomembnosti sodelovanja z okoljem. Z namenom uresničevanja vzgojnega načrta se povezuje in sodeluje z okoljem. Prisluhne potrebam, stališčem in interesom okolja in jih poskuša z medsebojnim usklajevanjem vključiti v vzgojni načrt. Dejavnosti bomo predvideli v LDN šole.

Šola z namenom usklajenega delovanja na vzgojnem področju sodeluje s športnimi, kulturnimi in drugimi organizacijami v okolju.

Delavci šole se zavedajo pomena doslednosti pri oblikovanju varnega in predvidljivega psihosocialnega okolja.

7.8. Načelo osebnega zgleda

Pri proaktivnem delovanju ne smemo pozabiti, da smo posamezniki tisti, ki vplivamo na lastne misli, čustva in vedenje. Pomembno je, da se tega zavedamo in tako tudi ravnamo, kadar vzgajamo učence v samostojne, odgovorne osebe. Zavedati se moramo, da se učenci od nas učijo predvsem preko zgleda.

8. Vzgojne dejavnosti

8.1. Proaktivne in preventivne vzgojne dejavnosti

Proaktivne vzgojne dejavnosti, ki so sestavina celovite kulture šole in se izražajo v vsakodnevni šolski praksi:

- skrb vsakega učitelja za kakovost pouka, kjer se v čim večji meri uporablja aktivne oblike dela,
- priprava, spremljanje in evalvacija individualiziranih programov za učence s posebnimi potrebami in za nadarjene učence. V ta proces vključujemo učenca, starše in vse učitelje, ki poučujejo učence,
- sistematično načrtovanje in izvajanje razrednih ur,
- oblikovanje razrednih pravil v začetku vsakega šolskega leta, pri čemer se izhaja iz potreb in pobud učencev,
- odzivnost in pravočasnost pri reševanju problemov, kar pomeni hitro in načrtno reševanje,
- aktivnosti za uspešno integracijo romskih učencev, kar zahteva zmanjševanje predsodkov in razvijanje strpnosti pri učencih, starših in zaposlenih,
- aktivnosti za uspešno vključevanje učencev priseljencev,
- spoznavanje posebnosti drugih kultur in njihovega načina življenja ter razvijanje medkulturne vzgoje na nivoju šole,
- organiziranje aktivnega preživljanja časa učencev pred in po pouku in v času prostih ur (prostovoljno delo, varstvo učencev, interesne dejavnosti),
- razvijanje socialnih veščin (prostovoljno delo, med vrstniška pomoč v okviru oddelčnih skupnosti ali učnih skupin, aktivnosti znotraj razrednih ur pri pouku in pri interesnih dejavnostih) in medgeneracijskega sožitja (sodelovanje z vrtcem in domom starejših občanov),
- načrtno in sistematično izvajanje preventivnih dejavnosti za preprečevanje zasvojenosti, nasilništva, spolnih zlorab in drugih odklonskih pojavov (razredne ure, osebni pogovori, dnevi dejavnosti, CAP delavnice, predavanja iz zdravstvene vzgoje...),
- učenje in razvijanje zdravega življenjskega sloga za učence, starše in zaposlene (aktivnosti v okviru programa Zdrave šole, Zdrav življenjski slog, moj SLOfit),
- načrtno, sistematično in redno vključevanje staršev v življenje in delo šole, izvajanje tematskih srečanj s starši ali oddelčnih sestankov staršev in učiteljev,
- izvajanje dejavnosti, ki povezujejo učence, delavce šole, starše in lokalno skupnost (skupne prireditve),
- izvajanje dejavnosti za prometno varnost učencev (prometno varnostni načrt šole, sodelovanje s policistom, priprava za kolesarski izpit, Jumicar),
- razvijanje odnosa do narave (Ekošola).

8.2. Pohvale učencem

Učenci so pohvaljeni tako, da o njihovih dosežkih obveščamo ostale učence po ozvočenju šole in na šolskih prireditvah.

Učencem izrekamo pohvale individualno, na nivoju oddelka in na nivoju šole.

Predlog za pohvalo lahko podajo: razrednik, mentor, učenci, šolska skupnost učencev ali drugi strokovni delavci šole. Pohvale se izrekajo ustno ali/in pisno, osebno ali javno – pred sošolci v razredu ali pred učenci cele šole.

Učenci, učitelji in mentorji naj razrednike obveščajo o udeležbi in dosežkih na tekmovanjih. Razrednik naj učence spodbudi k predstavljanju svojih dosežkov pred razredom. Tudi starši lahko o dosežkih svojega otroka obvestijo razrednika.

Dosežki učencev, ki so predstavljeni na petkovi informativni konferenci, jih nato v ponedeljek, v času razredne ure predstavimo tudi vsem učencem (po ozvočenju ali osebno).

Javno objavljamo samo najvišje rezultate (dobitnike priznanj, uvrščene naprej...) ostali lahko za rezultat izvedo pri mentorju oz. učitelju.

Na šolskih prireditvah so učenci pohvaljeni za izjemne dosežke:

- na učnem področju:
 - **od prvega do petega razreda:** ko so vse zaključene ocene odlične oz. dosežajo najvišje standarde znanja pri vseh predmetih,
 - **od šestega do devetega razreda:** ko je povprečna ocena zaključenih ocen, vključno z izbirnimi predmeti, 4,5 ali več,
 - za srebrna in zlata priznanja na državnem nivoju,
- na športnem področju:
 - doseženo 1., 2., 3. mesto posamezno ali ekipno na državnem nivoju,
- na umetniških področjih:
 - glasba, likovno ustvarjanje, dramska igra, ples, film,
- na tehničnem in računalniškem področju:
 - dosežki na državnem nivoju,
- za izjemno vedenje pri opravljanju različnih nalog in v odnosih z vrstniki in odraslimi,
- ter za izjemen napredek pri doseganju učnih rezultatov.

Posebne pohvale se izrekajo ob zaključku šolskega leta in zaključku šolanja.

8.3. Vrste vzgojnih ukrepov

Strokovni delavec, ki je priča kršitvi ali je prvi obveščen o kršitvi, se pogovori z učencem in spodbudi učenca, da popravi nastalo materialno škodo oziroma odnos. Če strokovni delavec oceni, da pri tem potrebuje pomoč, jo poišče pri vodstvu šole ali v šolski svetovalni službi.

O hujših ali ponavljajočih se kršitvah obvesti razrednika oz. vodstvo šole.

Predlog za začetek postopka zaradi storjene kršitve lahko razredniku poda vsak delavec šole, starši ali učenec, če gre za neupoštevanje opozorila oz. za hudo kršitev šolskih pravil.

Razrednik mora biti s strani delavca šole čim prej obveščen o kršitvi učenca in z vednostjo ter v sodelovanju z razrednikom izpelje nadaljnji postopek obravnave kršitve ter sodelovanje s starši učenca.

Razrednik razišče okoliščine domnevne kršitve, zbere dodatne informacije od morebitnih očitvidcev in se pogovori z učencem, ki pojasni vse o domnevni kršitvi.

Če je na podlagi okoliščin mogoče sklepati, da bo za obravnavo kršitve potrebno sodelovanje s starši, jih razrednik o kršitvi takoj obvesti in jih pozove, da prisostvujejo pogovoru z učencem.

Če starši ne morejo sodelovati pri razgovoru, lahko učenec ali starši med strokovnimi delavci šole izberejo zagovornika otroka, s katerim se dogovorijo o razgovoru v šoli. Tudi starši lahko predlagajo pogovor o kršitvi in ukrepanju s strokovnim delavcem šole.

Če je pri kršitvi udeleženi več učencev, so pri skupnem pogovoru s kršitelji prisotni starši le, če je mogoče zagotoviti prisotnost staršev oz. zagovornikov vseh učencev oziroma strokovnih delavcev.

Razrednik mora pred izbiro vzgojnega ukrepa zanesljivo ugotoviti, da je kršitev mogoče pripisati določenemu učencu ali skupini učencev.

Pri izbiri določenega vzgojnega ukrepa mora razrednik upoštevati:

- predvidene pedagoške posledice ukrepanja,
- zmožnost presoje posledic lastnih dejanj glede na učenčevo starost,
- nagibe oziroma motive za dejanje,
- okolje, v katerem učenec živi,
- škodljivost dejanja,
- ponavljanje kršitve in ostale okoliščine.

Ukrep naj se nanaša:

- na reševanje konflikta (mediacija, svetovalni razgovor),
- na dogovor o nadaljnjem delu,

- na poravnavo škode (družbeno-koristno delo, medsebojna pomoč, materialno oz. denarno nadomestilo),
- na obravnavo pri svetovalni službi.

Kadar obravnava na podlagi Vzgojnega načrta in Šolskih pravil ni bila učinkovita, se je strokovni delavec – razrednik dolžan o nadaljnjem ukrepanju posvetovati z vodstvom šole in šolsko svetovalno službo. Skupaj lahko sprejmejo odločitev o ukrepanju v skladu z določili Zakona o osnovni šoli (54. in 60.člen).

8.4. Protokol ob zaznavi med vrstniškega nasilja

Ob kršitvah v primeru nasilja se ravnamo po Protokolu ob zaznavi in za obravnavo med vrstniškega nasilja v vzgojno-izobraževalnih zavodih.

Takojšnja intervencija

a) Naloge strokovnega delavca, ki je zaznal nasilje

Strokovni delavec ali drug delavec VIZ, ki je zaznal nasilje ali je bil o njem obveščen:

1. Takoj poskrbi za varnost in zdravje otrok tako, da:
 - izvede vse potrebne ukrepe za zaščito otroka žrtve;
 - če je potrebno, pokliče nujno zdravniško pomoč in o poškodbi obvesti starše otroka;
 - se pogovori z otrokom, ki je bil žrtev nasilja, in mu nudi čustveno oporo.
2. Isti oz. najpozneje naslednji delovni dan po zaznavi nasilja:
 - o dogodku obvesti razrednika vseh vpletenih otrok, šolsko svetovalno službo, ravnatelja in starše;
 - naredi zapis dogodka in ga izroči šolski svetovalni službi.

b) Naloge šolske svetovalne službe

Šolska svetovalna služba isti oz. najpozneje naslednji delovni dan po zaznavi nasilja:

- po potrebi oblikuje načrt za preprečitev nadaljevanja nasilja;
- ločeno se pogovori z otrokom žrtvijo in povzročiteljem nasilja ter po potrebi z opazovalci dogodka in izdela zapis pogovora z namenom razjasnitve situacije ter s tem seznaniti razrednika.

c) Naloge vodstva VIZ

V odsotnosti šolske svetovalne službe ali če šolska svetovalna služba oceni, da je to potrebno, ločene pogovore iz prejšnjega odstavka opravi ravnatelj ali pomočnik ravnatelja.

Procesna intervencija

a) Naloge šolske svetovalne službe

Šolska svetovalna služba na podlagi pridobljenih informacij prične s svetovalnim delom z otrokom žrtvijo in s povzročiteljem nasilja. Na pogovor povabi tudi starše. Šolska svetovalna služba najpozneje v treh delovnih dneh po zaznavi nasilja skliče tim.

Člani tima so: svetovalni delavec, razrednik otroka žrtve ter razrednik povzročitelja nasilja, ravnatelj in po potrebi drugi strokovni delavci VIZ. Tim vodi svetovalni delavec, ki dejavnosti tima tudi ustrezno dokumentira.

Naloge tima iz prejšnjega odstavka so:

- izdelava načrta pomoči za žrtev nasilja;
- v skladu s predpisi načrtuje vzgojno ukrepanje za povzročitelja;
- načrtuje delo s starši;
- načrtuje delo z oddelkom, v katerega so vključeni žrtev, povzročitelj nasilja in opazovalci;
- sodeluje z zunanjimi institucijami;
- določi izvajalce nalog;
- s primerom nasilja seznanijo druge strokovne delavce VIZ.

Zapis zaznave nasilja

Mora vsebovati naslednje informacije:

- kaj se je zgodilo,
- kje se je zgodilo,
- kdaj se je zgodilo,
- kdo je bil vpleten v nasilje,
- ravnanje strokovnega delavca oziroma zaposlenega, ki je zaznal nasilje.

Podpisani zapis izroči šolski svetovalni službi. Zapis je lahko narejen kot zaznamek oziroma se zanj lahko smiselno uporablja obrazec Zapisa o nasilju nad otrokom v družini, ki je priloga Pravilnika o obravnavi nasilja v družini za vzgojno-izobraževalne zavode (objavljen v Uradnem listu RS, št. 104/2009).

Odgovornost za ukrepanje

Za ravnanje zaposlenih v VIZ pri zaznavanju in obravnavanju je v skladu z zakonom, ki ureja organizacijo in financiranje vzgoje in izobraževanja, odgovoren ravnatelj.

9. Svetovanje in sporazumno reševanje medsebojnih problemov in sporov

9.1. Svetovanje

Svetovanje je proaktivno in preventivno, kadar šola učence usposablja za doseganje spodaj navedenih ciljev. Svetovanje se izvaja tudi pri reševanju problemov, ki so posledice nespoštovanja drugih ter kršitev šolskih pravil. Pri tem je pomembno ustvarjanje kulture, v kateri se konflikti uporabljajo za krepitev prakse sporazumevanja in iskanja kompromisov, kulture medsebojnega poslušanja in sporazumevanja.

Učenci lahko poiščejo pomoč pri odrasli osebi na šoli, kateri najlažje zaupajo. Ta oseba se po potrebi posvetuje z ostalimi strokovnimi delavci na šoli oz. se poveže s starši učenca. V primeru nasilja ravna v skladu z zakonodajo.

Svetovanje učencem izvajajo:

- učitelji in mentorji dejavnosti, kadar se problem nanaša na njihov predmet ali dejavnost,
- razrednik, ko je problem bolj celostne narave in zahteva vključevanje staršev, drugih učiteljev, svetovalne službe ali vodstva šole,
- šolska psihologinja ali socialna delavka, ko problem zahteva poglobljeno obravnavo,
- ravnateljica ali pomočnika ravnateljice, ko gre za kršenje postavljenih in/ali dogovorjenih pravil.

Svetovanje se lahko izvaja v okviru ur oddelčnih skupnosti, pogovorov z učenci v času govorilnih ur za starše in učence, ob sprotne reševanju problemov in drugih priložnostih. Posebne oblike svetovanja in sporazumnega reševanja medsebojnih problemov in sporov so osebni svetovalni pogovori, vzpodbujanje samovrednotenja ali samopresoje ter mediacija in restitucija.

Cilji svetovanja so, da se učenec uči:

- oblikovati lastne cilje in strategije za njihovo uresničevanje,
- organizirati lastno delo za večjo učinkovitost,
- spremljati svojo uspešnost,
- razmišljati in presojati o svojih vedenjih in ravnanjih drugih ljudi,
- prevzemati odgovornost in sprejemati posledice svojih dejanj,
- empatičnega vživljanja v druge, sprejemanja različnosti,
- opazovati lastna občutja, razmišljanja in vedenja,
- razumeti vzroke za neustrezna vedenja pri sebi in drugih,
- reševati probleme in konflikte,

- ustrezno ravnati v situacijah, v katerih je prisoten stres, strah, tesnoba, jeza, žalost, občutki sramu ali krivde, konflikti, apatičnost, frustracije, doživljanje neuspehov, depresija,
- razvijati realno in pozitivno samopodobo ali samospoštovanje.

Oblike pomoči učencu so lahko še:

- organizacija pomoči učitelja ali sošolcev pri učenju,
- načrtno vzpostavljanje določenih socialnih povezav med učenci,
- vključevanje v določene dejavnosti,
- uvajanje v določene funkcije in druge pomembne odgovornosti,
- nudenje različnih oblik zunanje pomoči,
- dogovori z učencem o občasnih individualnih programih,
- zagotavljanje varnosti, ...

9.2. Restitucija in mediacija

Restitucija je metoda poravnave povzročene škode. Pri tem ne gre v prvi vrsti za materialno škodo, čeprav tudi ta ni izvzeta, pač pa v večji meri za škodo, ki jo učenci povzročijo na etičnem, socialnem in psihološkem področju.

Pri restituciji naj bo poravnava smiselno povezana s povzročeno škodo (etično, socialno, psihološko ali materialno). Kadar učenec ne more poravnati škode neposredno, jo lahko nadomesti na področju, na katerem je bila škoda povzročena. To ponuja veliko več možnosti izbire. Na primer, če je učenec poškodoval šolsko lastnino, ga lahko povprašamo, kaj bi bil pripravljen storiti za boljšo materialno urejenost šole. Če se je škoda zgodila na področju medsebojnih odnosov, lahko premisli, kako bi prispeval k boljšim medsebojnim odnosom v skupnosti.

Kakovostna restitucija in mediacija sta priložnost za učenje in za spreminjanje samopodobe učencev. Učenec, ki je povzročil materialno škodo, ne ostaja več le učenec, ki je povzročil materialno škodo in zaradi tega utrpel določene posledice, ampak postaja učenec, ki je prispeval k urejenosti šole in je na to ponosen. Zaveda se, da prispevek k urejenosti šole o njem pove nekaj drugega kot povzročena škoda. Učenec, vpleten v spor, en ostaja le v sporu, pač pa razvija svoje sposobnosti in spretnosti reševanja konfliktov. Če pri izvajanju mediacije in restitucije manjkajo svoboda izbire, prevzemanje odgovornosti, učenje o sebi ter spreminjanje samopodobe učenca, je to le izvajanje posledic kršitev pravic drugih ali sprejetih pravil. Tudi to je oblika učenja in vzgojnega dela, a ne mediacija in ne restitucija.

Mediacija in restitucija sta načina reševanja sporov in problemov. Vzgojitelj bo v primeru, da učenec zavrača možnosti, ki jih ponujata mediacija in restitucija, odločil o posledicah kršitev v skladu z dogovori in pravili šolskega reda. V nekaterih izjemnih primerih je glede

na okoliščine kljub sočasno izvedeni mediaciji ali restituciji učencu lahko izrečen tudi formalni vzgojni opomin.

Temeljna načela mediacije in restitucije so:

- za učenca sta mediacija in restitucija prostovoljna ponujena možnost. Lahko se o loči ali pa ne, da bo skušal reševati spor ali odpraviti posledice svojih neustreznih dejanj na ta način,
- mediacija in restitucija sta priložnosti za učenje novih vzorcev vedenja in popravilo napak,
- spodbujata pozitivno vedenje in poudarjata vrednote; ne spodbujata obrambnega vedenja, kar storita kritika in kaznovanje,
- zahtevata odločitev in napor učenca,
- ni kaznovalca, učenci ustvarjalno rešujejo spor ali problem,
- vpletene strani sprejmejo rešitev problema oziroma nadomestilo povzročene škode.

Če je učencem dovoljeno narediti in popravljati napake, je večja verjetnost, da bodo pripravljene spreminjati vedenje, da bodo izgrajevali pozitivno samopodobo in samospoštovanje, da bodo lažje razumeli napake drugih in razvijali svojo strpnost.

9.3. Mediacija – postopek izvajanja na šoli

Mediacijo na šoli izvajajo usposobljeni strokovni delavci.

Učenec lahko sam predlaga, da bi želel konflikt rešiti s pomočjo mediacije. To lahko sporoči razredniku ali pa kateremu od strokovnih delavcev, ki so usposobljeni za izvajanje mediacije. S strokovnim delavcem se dogovorita o času mediacije. Mediator predlaga tudi komediatorja. Mediacije se lahko izpeljejo pred, med ali po pouku, večinoma v knjižnici, lahko tudi v kabinetu.

Mediacijo lahko predlagajo tudi drugi delavci na šoli. Če se udeleženca ali udeleženci mediacije s tem strinjajo, se jo izvede na podoben način, kot če jo predlaga učenec.

Učenci – medianti ali mediatorja sporočita učitelju in razredniku izostanek od pouka.

O izvedeni mediaciji ostane podpisan dogovor, ki se hrani pri svetovalni delavki. Vse kar se na mediaciji pogovarjajo in dogovarjajo, je zaupne narave.

Mediacijo se lahko izvaja v primerih konfliktov med učiteljem in starši, med učitelji ali med učitelji in učenci. Tovrstno mediacijo izvajata usposobljeni šolski mediatorki Dženi Rostohar in Melita Zagorc Vegelj.

10. Kako bomo spremljali izvajanje vzgojnega načrta

Seznanitev z vzgojnim načrtom – na konferenci ob sprejemu, prej pa bo javno dostopen izvod v zbornici in na internetu. Učitelji, učenci in starši lahko podajajo pripombe.

Izvajanje vzgojnega načrta bomo spremljali skozi poročila strokovnih delavcev in aktivov ter timov.

Vodstvo in svetovalna služba ter tim za vzgojni načrt bodo pregledali in evalvirali izvajanje načrta.

Ravnateljica najmanj enkrat letno poroča Svetu staršev in Svetu šole o uresničevanju vzgojnega načrta.

Posebej se bo evalviralo izvajanje aktivnosti, ki bodo načrtovane kot prioritete.

11. Sprejem vzgojnega načrta

Osnutek vzgojnega načrta je na podlagi aktivnosti, ki so potekale z učenci, s starši in z zaposlenimi, pripravil strokovni tim za pripravo vzgojnega načrta.

Učenci lahko predlagajo aktivnosti in spremembe preko svojih predstavnikov v Šolski skupnosti učencev.

Strokovni tim sestavljajo:

- Darja Pleterski, vodja tima,
- Bojana Abram,
- Ana Antolič Miler,
- Nataša Brodnik Kržan,
- Marjeta Košir,
- Melita Zagorc Vegelj,
- Tatjana Longo,
- Dženi Rostohar,
- Zoran Zlatič,
- Maja Menič,
- Daniela Stamatović.

Predstavniki staršev v timu so:

- Vesna Šinko,
- Katarina Uršič,
- Barbara Lackovič.

Njim lahko starši sporočijo morebitne predloge za spremembo vzgojnega načrta. Osnutek vzgojnega načrta je bil predstavljen v kolektivu, na spletni strani šole in na Svetu zavoda.

Potrjen in sprejet je bil na seji Sveta zavoda dne _____.

Žig šole

Ravnateljica
Jožica Repše

Leskovec pri Krškem, september 2020